

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2023/109/НА- СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Баянхонгор хот

2023 оны 02 дугаар сарын 20-ны өдөр

Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын

Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат

Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn

Аудитын менежер А.Цээням

Утас: 70442424 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn

Ахлах аудитор Б.Должмаа

Утас: 88110538 Цахим хаяг: doljmaab@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
Асуудлыг онцолсон хэсэг	3
Аудитын гол асуудал	3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	5
3 . САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	11
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	15
4.1 Ерөнхий зүйл.....	15
4.2 Материаллаг байдал	16
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	16
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	16
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	16
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	17
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	17
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	18
5.1 Төлбөрийн акт	18
5.3 Зөвлөмж.....	19
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	21

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ЭМГ	Эрүүл мэндийн газар
СТСХ	Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс
НБББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement.bayankhongor@audit.gov.mn

2023.02.20 № *2/97*

танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй, 2022 онд 1 хөтөлбөрийн 3 арга хэмжээний зардалд 2,467,307.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 2,401,653.3 мянган төгрөгийг зарцуулж, төсөвт 65,654.6 мянган төгрөгийг төвлөрүүлжээ.

Аудитын гол асуудал

Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газраас "Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлыг сайжруулах" жилийн хүрээнд "Эрүүл мэндийн Чанарын холбоо ТББ"-тай хамтран "Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг үр ашигтай, тэгш хүртээмжтэй хүргэхэд удирдлагын манлайлал, дэмжлэгийг нэмэгдүүлж, тусламж, үйлчилгээний аюулгүй байдлыг ханган, чанарыг сайжруулах зорилготой" сургалтыг зохион байгуулсан, магадлан итгэмжлэгдсэн 18 эрүүл мэндийн байгууллагуудад цахим сургалт зохион байгуулсан, НҮБ-ын хүүхдийн сан, суурин төлөөлөгч нар зөвлөгөө зөвлөмж өгч ажилласан байна.

005020391

Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх заалтыг зөрчсөн, акталсан үндсэн хөрөнгийг устгал хийсэн актыг үйлдээгүй, кассын тайлан, шатахууны тайланг бүрэн гаргаагүй зэрэг нь бидний тогтоосон материаллаг байдлаас хэтрээгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээх бөгөөд Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 6 зорилтын 103 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг 90 хувьтай тайлагнаж, Баянхонгор аймгийн ЗДТГ-ын Хяналт-шинжилгээ үнэлгээ дотоод аудитын хэлтэст 2022.12.21-ний өдөр 714 дүгээр албан бичгээр хүргүүлснийг 85 хувиар үнэлсэн байна.

Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй, аудитад ажил гүйлгээг түүврийн аргыг ашиглан гүйцэтгэсэн болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	814,501,615.83	715,231,536.25
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	4,280,000.00	9,035,000.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	4,280,000.00	9,035,000.00
3121	Төгрөг	4,280,000.00	9,035,000.00
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	4,280,000.00	9,035,000.00
33	АВЛАГА	80,093,993.00	27,746,341.20
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	35,380,583.70	18,977,844.20
335	Бусад авлага	44,713,409.30	8,768,497.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	44,713,409.30	8,768,497.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	730,127,622.83	678,450,195.05
351	Түүхий эд материал	698,258,697.90	509,274,970.94
35110	Тусгай зориулалттай материал	22,451,416.10	20,518,116.10
35130	Эм боох материал	675,807,281.80	488,756,854.84
354	Хангамжийн материал	31,868,924.93	169,175,224.11
35410	Бичиг хэргийн материал	2,569,700.00	3,832,000.00
35420	Аж ахуйн материал	14,923,496.00	13,466,461.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	550,000.00	635,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,957,308.18	1,664,462.18
35450	Барилгын засварын материал	9,510,570.00	10,227,880.00
35460	Хүнсний материал	00.00	129,670,373.34
35470	Бусад хангамжийн материал	2,357,850.75	9,679,047.59
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,069,320,109.29	1,022,903,791.97
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,069,320,109.29	1,022,903,791.97
392	Биет хөрөнгө	904,050,734.50	858,202,750.55
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	817,245,798.51	817,245,798.51
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-87,055,288.72	-115,933,084.96
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	222,521,297.08	222,521,297.08
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-152,677,963.78	-182,097,963.82
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	244,173,868.51	261,022,793.51
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-167,183,803.10	-172,153,540.12
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	138,862,896.44	115,165,375.24
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-112,507,070.44	-88,238,924.89
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,042,350.00	1,042,350.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-371,350.00	-371,350.00
393	Биет бус хөрөнгө	165,269,374.79	164,701,041.42
39301	Програм хангамж	2,150,000.00	2,150,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,455,625.21	-2,023,958.58
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	164,575,000.00	164,575,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,883,821,725.12	1,738,135,328.22
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	71,380,683.00	9,444,441.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	71,380,683.00	9,444,441.00
413	Өглөг	71,380,683.00	9,444,441.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	70,910,683.00	9,164,441.00
4136	Бусад өглөг	470,000.00	280,000.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	470,000.00	280,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,812,441,042.12	1,728,690,887.22
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,812,441,042.12	1,728,690,887.22
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	755,146,079.04	755,146,079.04
51101	Өмч: - төрийн	755,146,079.04	755,146,079.04
512	Хуримтлагдсан үр дүн	301,106,154.13	217,355,999.23
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	301,106,154.13	301,106,154.13
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-83,750,154.90
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	756,188,808.95	756,188,808.95
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,883,821,725.12	1,738,135,328.22

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	11,088,025,574.99	5,053,931,620.20
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	7,202,614,721.99	2,172,861,167.90
120	Нийтлэг татварын бус орлого	7,202,614,721.99	2,172,861,167.90
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	7,202,614,721.99	00.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	7,202,614,721.99	00.00
120009	Бусад орлого	00.00	1,400,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,885,410,853.00	2,881,070,452.30
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,362,041,900.00	2,461,307,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,362,041,900.00	2,461,307,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,523,368,953.00	419,762,552.30
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	93,814,135.00	231,746,783.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	54,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,363,162,750.00	92,780,920.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	66,392,068.00	41,234,849.30
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	10,604,770,207.49	4,086,114,437.90
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	10,604,770,207.49	4,086,114,437.90
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	9,072,709,066.75	2,458,165,123.96
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	551,103,822.00	551,583,221.00
210101	Үндсэн цалин	426,095,606.00	351,085,341.00
210102	Нэмэгдэл	66,759,285.00	97,530,784.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	18,665,000.00	38,230,000.00
210104	Урамшуулал	39,583,931.00	64,737,096.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	76,397,183.26	68,694,313.62
210201	Тэтгэврийн даатгал	53,863,803.03	47,453,972.64
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,233,718.17	5,556,146.67
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,761,855.28	4,327,317.25
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,048,891.30	1,032,443.10
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,488,915.48	10,324,433.96
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	89,157,807.00	87,047,237.55
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,329,039.00	7,717,493.55
210302	Түлш, халаалт	66,347,424.00	59,980,800.00
210303	Цэвэр, бохир ус	15,481,344.00	19,348,944.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	90,499,524.00	86,966,626.34
210401	Бичиг хэрэг	13,393,150.00	22,536,145.00
210402	Тээвэр, шатахуун	46,300,180.00	34,683,420.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,275,100.00	2,919,691.59
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	427,000.00	770,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	21,272,439.00	10,964,031.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	3,831,655.00	15,093,338.75
2105	Нормативт зардал	6,693,409,460.50	1,176,867,356.13
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	6,693,409,460.50	1,176,867,356.13
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	14,779,150.00	31,166,970.00
210604	Урсгал засвар	14,779,150.00	31,166,970.00
2107	Томилолт, зочны зардал	10,117,500.00	15,382,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	10,117,500.00	15,382,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,456,728,331.00	341,574,036.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,443,259,084.00	331,064,368.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	3,631,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,600,919.00	995,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	254,588.00	844,748.00

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	77,000.00	227,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	7,515,560.00	7,530,800.00
210807	Газрын төлбөр	390,180.00	912,120.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	90,516,288.99	98,883,363.32
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,292,000.00	16,429,550.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,083,000.00	1,209,100.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	83,141,288.99	81,244,713.32
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,532,061,140.74	1,627,949,313.94
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,485,529,183.00	1,566,840,487.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	453,087,597.00	566,364,895.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	1,014,766,986.00	936,868,052.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	17,674,600.00	63,607,540.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	44,065,324.74	59,654,551.24
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	44,065,324.74	59,654,551.24
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,466,633.00	1,454,275.70
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,466,633.00	1,454,275.70
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	483,255,367.50	967,817,182.30
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	907,649.96	1,051,567,337.20
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	907,649.96	00.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	00.00	1,051,567,337.20
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-907,649.96	-1,051,567,337.20
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	482,347,717.54	-83,750,154.90

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	4,134,533,274.70	3,159,793,607.90
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	00.00	1,400,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	00.00	1,400,000.00
120009	Бусад орлого	00.00	1,400,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,134,533,274.70	3,158,393,607.90
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,362,041,900.00	2,461,307,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,362,041,900.00	2,461,307,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,772,491,374.70	697,085,707.90
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	93,814,135.00	231,746,783.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	54,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,363,162,750.00	92,780,920.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	313,847,489.70	283,177,421.20
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	4,120,419,158.70	3,147,790,557.90
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,120,419,158.70	3,147,790,557.90
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,552,977,434.26	1,499,213,399.76
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	548,018,142.00	551,583,221.00
210101	Үндсэн цалин	330,382,434.00	353,276,088.00
210102	Нэмэгдэл	136,667,329.00	96,714,078.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	33,477,019.00	38,172,655.00
210104	Урамшуулал	47,491,360.00	63,420,400.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	74,875,165.26	68,694,313.62
210201	Тэтгэврийн даатгал	52,681,100.51	47,453,972.64
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,652,223.06	5,556,146.67
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,474,798.44	4,327,317.25

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,096,885.77	1,032,443.10
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,970,157.48	10,324,433.96
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	89,157,807.00	87,047,237.55
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,329,039.00	7,717,493.55
210302	Түлш, халаалт	66,347,424.00	59,980,800.00
210303	Цэвэр, бохир ус	15,481,344.00	19,348,944.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	40,098,236.00	34,823,941.59
210401	Бичиг хэрэг	7,423,000.00	6,790,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,851,300.00	17,971,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,235,400.00	2,919,691.59
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	400,000.00	770,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,188,536.00	6,372,050.00
2105	Нормативт зардал	231,444,703.00	273,934,729.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	231,444,703.00	273,934,729.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	28,979,070.00	32,081,280.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	90,000.00	2,094,500.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,950,000.00	00.00
210604	Урсгал засвар	25,939,070.00	29,986,780.00
2107	Томилолт, зочны зардал	10,117,500.00	15,382,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	10,117,500.00	15,382,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,512,717,836.00	411,990,527.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,497,498,589.00	399,775,859.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	3,631,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,600,919.00	995,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	254,588.00	844,748.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	77,000.00	132,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	9,265,560.00	9,330,800.00
210807	Газрын төлбөр	390,180.00	912,120.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,568,975.00	23,676,150.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,485,975.00	21,867,050.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,083,000.00	1,809,100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,567,441,724.44	1,648,577,158.14
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,485,529,183.00	1,568,490,487.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	453,087,597.00	566,364,895.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	1,014,766,986.00	936,868,052.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	17,674,600.00	65,257,540.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	44,065,324.74	61,054,551.24
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	44,065,324.74	61,054,551.24
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	37,847,216.70	19,032,119.90
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,847,216.70	19,032,119.90
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	14,114,116.00	12,003,050.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	10,909,116.00	7,248,050.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	10,909,116.00	7,248,050.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	10,909,116.00	7,248,050.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	10,909,116.00	7,248,050.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-10,909,116.00	-7,248,050.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	3,205,000.00	4,755,000.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	1,075,000.00	4,280,000.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	4,280,000.00	9,035,000.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 1-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	755,146,079.04	756,188,808.95	-246,864,986.42	1,264,469,901.57
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	755,146,079.04	756,188,808.95	-246,864,986.42	1,264,469,901.57
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	34,459,361.64	34,459,361.64
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	755,146,079.04	756,188,808.95	301,106,154.13	1,812,441,042.12
D01	2022 оны 1-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	755,146,079.04	756,188,808.95	301,106,154.13	1,812,441,042.12
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	755,146,079.04	756,188,808.95	301,106,154.13	1,812,441,042.12
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-83,750,154.90	-83,750,154.90
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	755,146,079.04	756,188,808.95	217,355,999.23	1,728,690,887.22

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,467,307,900.00	2,401,653,348.76	65,654,551.24	97.34
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,467,307,900.00	2,401,653,348.76	65,654,551.24	97.34
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	886,343,800.00	833,162,861.76	53,180,938.24	94.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	584,365,800.00	551,583,221.00	32,782,579.00	94.39
210101	Үндсэн цалин	393,432,500.00	353,276,088.00	40,156,412.00	89.79
210102	Нэмэгдэл	79,493,400.00	96,714,078.00	-17,220,678.00	121.66
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	51,975,000.00	38,172,655.00	13,802,345.00	73.44
210104	Урамшуулал	59,464,900.00	63,420,400.00	-3,955,500.00	106.65
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	77,294,400.00	68,694,313.62	8,600,086.38	88.87
210201	Тэтгэврийн даатгал	53,799,800.00	47,453,972.64	6,345,827.36	88.20
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,873,700.00	5,556,146.67	317,553.33	94.59
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,698,900.00	4,327,317.25	371,582.75	92.09
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,174,700.00	1,032,443.10	142,256.90	87.89
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,747,300.00	10,324,433.96	1,422,866.04	87.89
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	89,975,800.00	87,047,237.55	2,928,562.45	96.75
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,883,500.00	7,717,493.55	166,006.45	97.89
210302	Түлш, халаалт	62,625,600.00	59,980,800.00	2,644,800.00	95.78
210303	Цэвэр, бохир ус	19,466,700.00	19,348,944.00	117,756.00	99.40

2104	Хангамж, бараа материалын зардал	36,472,700.00	34,823,941.59	1,648,758.41	95.48
210401	Бичиг хэрэг	7,150,000.00	6,790,700.00	359,300.00	94.97
210402	Тээвэр, шатахуун	17,971,500.00	17,971,500.00	00.00	100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,847,100.00	2,919,691.59	927,408.41	75.89
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,254,600.00	770,000.00	484,600.00	61.37
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,249,500.00	6,372,050.00	-122,550.00	101.96
2105	Нормативт зардал	2,365,400.00	2,162,000.00	203,400.00	91.40
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,266,700.00	2,162,000.00	104,700.00	95.38
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	98,700.00	00.00	98,700.00	00.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	37,462,900.00	36,829,330.00	633,570.00	98.31
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	6,886,700.00	6,842,550.00	44,150.00	99.36
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	25,200.00	00.00	25,200.00	00.00
210604	Урсгал засвар	30,551,000.00	29,986,780.00	564,220.00	98.15
2107	Томилолт, зочны зардал	15,422,900.00	15,382,000.00	40,900.00	99.73
210702	Дотоод албан томилолт	15,422,900.00	15,382,000.00	40,900.00	99.73
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,527,000.00	12,214,668.00	312,332.00	97.51
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	31,100.00	00.00	31,100.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	995,600.00	995,000.00	600.00	99.94
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	930,000.00	844,748.00	85,252.00	90.83
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	132,000.00	132,000.00	00.00	100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	9,438,000.00	9,330,800.00	107,200.00	98.86
210807	Газрын төлбөр	1,000,300.00	912,120.00	88,180.00	91.18
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	30456900.00	24426150.00	6,030,750.00	80.20
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	28,463,200.00	22,617,050.00	5,846,150.00	79.46
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,993,700.00	1,809,100.00	184,600.00	90.74
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1580964100.00	1568490487.00	12,473,613.00	99.21
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,580,964,100.00	1,568,490,487.00	12,473,613.00	99.21
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	575,936,000.00	566,364,895.00	9,571,105.00	98.34
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	936,869,000.00	936,868,052.00	948.00	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	68,159,100.00	65,257,540.00	2,901,560.00	95.74
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,467,307,900.00	2,401,653,348.76	65,654,551.24	97.34
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,467,307,900.00	2,401,653,348.76	65,654,551.24	97.34
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,467,307,900.00	2,401,653,348.76	65,654,551.24	97.34
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	45	36	09	80.00
620001	Удирдах ажилтан	01	01	00	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	36	27	09	75.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	08	08	00	100.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	45	36	09	80.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	30	22	08	73.33
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	02	02	00	100.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	13	12	01	92.31

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	687,085,707.90
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	685,335,707.90
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	666,303,588.00
2105	Нормативт зардал	271,772,729.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	271,772,729.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	394,530,859.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	394,530,859.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	19,032,119.90
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,032,119.90
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,750,000.00
225001	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,750,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	687,085,707.90
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	687,085,707.90
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	231,746,783.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	54,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	92,780,920.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	273,177,421.00
131106	Төсвийн урамшуулал	35,380,583.70
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00

3 . САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газар нь "Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг тэргүүлэх чиглэл болгон эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээнд дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлж, нотолгоонд суурилсан цогц тусламж үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлж, эрүүл мэндийн ээлтэй орчныг бүрдүүлснээр хүн амын амьдралын чанарыг сайжруулан дундаж наслалтыг уртасгах" эрхэм зорилготой тус байгууллага нь Эрүүл мэндийн яамнаас жил бүр дэвшүүлэн тавьсан зорилго зорилтыг хангах үүднээс байгууллагын үйл ажиллагааг хэвийн явуулах чиг үүргийн дагуу баталсан бүтцийн төрийн захиргааны 22, эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч 2, төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч 12, нийт 36 орон тоотой үйл ажиллагаа явуулжээ.

Тайлант онд хөрөнгө захиран зарцуулах 1 дүгээр гарын үсгийг дарга Н.Энхжаргал, 2 дугаар гарын үсгийг ахлах нягтлан бодогч П.Мөнх-Эрдэнэ нар зурж, нярваар Ш.Мандал нар ажиллажээ.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллага нь Төсвийн тухай, Төрийн албаны тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай, Хөдөлмөрийн тухай, Шилэн дансны тухай, Эрүүл мэндийн тухай, Төрийн хэмнэлтийн тухай, Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай, Эрүүл мэндийн даатгалын тухай, Дархлаажуулалтын тухай, Хүний дархлал хомсдолын вирусийн халдвар, дархлалын олдмол хомсдолоос сэргийлэх тухай, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай, Ахмад настны тухай, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай, Гамшгаас хамгаалах тухай, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай, Зөрчлийн тухай, Нийгмийн даатгалын тухай, Архивын тухай, Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай, Татварын багц хуулиудыг мөрдөж үйл ажиллагаа явуулж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Тайлант онд шинээр Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдсөн;
- Хөдөлмөрийн тухай хуулийг шинэчилснийг мөрдсөн;
- Засгийн газрын 2022 оны 107 дугаар тогтоолоор цалингийн шатлал өөрчлөгдсөн;
- Засгийн газрын 2022 оны 120 дугаар тогтоолоор албан томилолтын зардлын тариф өөрчлөгдсөн;
- Хамтын гэрээг 2022 оны 10 дугаар сард шинэчилсэн;
- Байгууллагын даргын 2022.05.01-ний өдрийн А/31 дүгээр тушаалаар “Хөдөлмөрийн дотоод журам”-ыг баталсан.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авсан ба дотоод аудит гүйцэтгээгүй тул аудитад ашиглах баримт материал байхгүй, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын үйл ажиллагаанд мөрдөж буй Баянхонгор аймгийн СТСХ-ээс бэлтгэж гаргасан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох

хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 145,686.4 мянган төгрөгөөр буюу 8.4 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
А	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	4,280.0	9,035.0	4,755.0
Авлага	80,094.0	27,746.3	(52,347.7)
Бараа материал	730,127.6	678,450.2	(51,677.4)
Үндсэн хөрөнгө	1,590,571.2	1,583,722.6	(6,848.6)
Нийт хөрөнгө	1,883,821.7	1,738,135.3	(145,686.4)
Өр төлбөр	71,380.7	9,444.4	(61,936.2)
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,812,441.0	1,728,690.9	(83,750.2)
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	1,883,821.7	1,738,135.3	(145,686.4)

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газрын санхүүгийн тайлан

Дээрх хүснэгтээс харахад Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2021 оны үзүүлэлтээс нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан дансанд нь авлага, бараа материал, өглөгийн данс байна.

Өмнөх оны татаас санхүүжилтийн авлагын 35,380.4 мянган төгрөгийг бүрэн барагдуулсан, оны эцсийн 27,746.3 мянган төгрөгийн авлагын 17,577.8 мянган төгрөг нь нэмэлт санхүүжилтийн, 1,400.0 мянган төгрөг нь урсгал санхүүжилтийн нэр данс зөрүү гүйлгээний авлага, 8,768.5 мянган төгрөг нь тендерийн эмийн тооцооны авлага байна.

Байгууллагын даргын шийдвэрээр 2022 оны эхний хагас жилд 15,093.3 мянган төгрөгийн бараа материал акталсан, дээд шатны байгууллагаас олгосон эм, эмнэлгийн хэрэгслийг хүлээн авч, хуваарилсан хөдөлгөөнтэй холбоотой бараа материал буурсан үзүүлэлттэй байна.

Баянхонгор аймгийн ИТХ-ын хуралдааны 2022.05.25-ны өдрийн 9/29 дүгээр тушаалаар 41,676.9 мянган төгрөгийн 69 нэр төрлийн 129 тоо ширхэг үндсэн хөрөнгийг акталж бүртгэлээс хассан, төсвийн хөрөнгөөр 7,248.1 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө худалдан авч, Эрүүл мэндийн яам, Халдварт өвчин судлалын төв, Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагаас нийт 27,580.3 мянган төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж үнэ төлбөргүй ирснийг бүртгэсэн байна.

Оны эхний 71,380.7 мянган төгрөгийн эмийн болон бараа материалын өглөгийг бүрэн барагдуулж, оны эцэст 9,444.4 мянган төгрөгийн өглөгтэй гарснаас 9,164.4 мянган төгрөг нь эм ханган нийлүүлэх байгууллагуудад төлөх тендерийн эмийн өглөг, 280.0 мянган төгрөг нь цэвэрлэгээний материалын үнийн өглөг байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл тайлант үеийн үр дүнгийн 83,750.2 мянган төгрөгөөр буурч, 1,728,690.9 мянган төгрөг болсон байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар өмнөх оны үр дүн, хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү данс өөрчлөлтгүй, тайлант үеийн үр дүн 83,750.2 мянган төгрөгөөр буурч 217,355.9 мянган төгрөг болсон байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 1,110,424.0 мянга, Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.2, 29.5 дахь заалтын дагуу олгох тэтгэмжид 1,606,905.7 мянган төгрөг авахаар төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас үйл ажиллагааны зардлыг 255,849.1 мянган төгрөгөөр хасагдсан нь цалингийн зардлыг өмнөх оны цалингийн зардлын гүйцэтгэлийг үндэслэн цалингийн зардлыг хассантай холбоотой, Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.2, 29.5 дахь заалтын дагуу олгох тэтгэмжийн зардлыг 25,941.6 мянган төгрөгөөр бууруулж, 1,580,964.1 мянга, нийт төсвийг 2,435,539.0 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг дээд шатны байгууллагаас 2022 оны 6 дугаар сарын 03-ны өдөр төсөвт зохицуулалт хийж, байгууллагын даргын 2022 оны 336, 554, 627 дугаар албан бичгээр Эрүүл мэндийн яамны Санхүү, эдийн засгийн газрын санхүү даатгалын хэлтэст хандсаны дагуу 2022.11.14-ний өдрийн А/552 дугаар албан бичгээр төсвийг 31,768.9 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж, 2,467,307.9 мянган төгрөгөөр баталжээ.

Тайлант онд тус байгууллага төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 70603 (Эрүүл мэндийн бодлого, удирдлага) хөтөлбөрийн арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр улсын төсвөөс олгохоор батлагдсан санхүүжилтээс 6,000.0 мянган төгрөгийг дутуу олгосноос 2,461,307.9 мянган төгрөгийг авч, гүйцэтгэлээр батлагдсан санхүүжилтийн 97.8 хувь буюу 601,447.9 мянган төгрөгийг зарцуулж, оны эцэст харилцах дансны зарцуулаагүй үлдэгдэл 13,817.4 мянган төгрөгийн улсын төсөвт төвлөрүүлжээ.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 97.3 хувьтай байгаа нь орон тоо дутуу ажилласнаас цалингийн зардал хэмнэгдсэн, 83112 хөтөлбөр төслийн дотоод урсгал арга хэмжээний зардлыг гүйлгэн зарцуулах хүсэлт явуулж, батлагдаагүйн улмаас төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн зэрэгтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

№	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/мянган төгрөгөөр/	
				Зөрүү	Биелэлт
1	ХӨТӨЛБӨР 71603 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БОДЛОГО, УДИРДЛАГА				
1.1	АРГА ХЭМЖЭЭ 80101-Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	867,788.00	819,239.76	48,548.24	94.4%
1.2	АРГА ХЭМЖЭЭ 80802-Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	1,580,964.10	1,568,490.49	12,473.61	99.2%
1.3	АРГА ХЭМЖЭЭ 83112-Хөтөлбөр төслийн дотоод урсгал	18,555.80	13,923.10	4,632.70	75.0%
	Дүн	2,467,307.90	2,401,653.35	65,654.55	97.3%

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газрын төсвийн хэлбэлзэл

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд тус байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага, НҮБ-ийн Хүүхдийн сан, Эрүүл мэндийн яам, Монголын сумын эмч, мэргэжилтнүүдийн холбоо, Халдварт өвчин судлалын төв, Нийгмийн эрүүл мэндийн үндэсний төв зэрэг байгууллагуудаас 324,527.7 мянга, сумдын Эрүүл мэндийн төвүүдээс тендерийн эмийн орлогоор 272,067.4 мянган төгрөг төвлөрч, өмнөх оны авлагын 35,830.6 мянган төгрөг бүрэн барагдаж, аймгийн Засаг даргын захирамжаар 54,000.0 мянган төгрөг орж, нэмэлт санхүүжилтийн дансаар нийт 687,085.7 мянган төгрөгийн орлого оржээ.

Дээрх орлогоос тайлант хугацаанд 668,053.6 мянган төгрөгийг зарцуулж, оны эцэст 19,032.1 мянган төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлснээс 17,577.8 мянган төгрөгийг авлагаар тусгасан байна. Оны эцэст төвлөрүүлсэн 17,577.8 мянган төгрөгийн орлогоос тусгай зөвшөөрлийн хураамжийн орлого 585.0 мянга, тендерийн эмийн эргэн төлөлт 11,002.8 мянга, НҮБ-ийн Хүүхдийн сангийн санхүүжилт 5,075.0 мянга, сургалтын төлбөрийн дэмжлэг 1,500.0 мянга, Халдварт өвчин судлалын төвийн үлдэгдэл санхүүжилт 668.6 мянган төгрөг байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Мөн Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийг мөрдөж ажиллах, үндсэн хөрөнгийг устгахдаа устгалын акт үйлдэж байх, кассын болон шатахууны тайланг бүрэн, үнэн зөв гаргаж байх, аймгийн Засаг даргын шийдвэрээр олгосон хөрөнгийн зарцуулалтыг холбогдох газарт тайлагнаж, үр дүнг хэлэлцэж байх зэрэг зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын ахлах аудитор Б.Должмаа гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер А.Цээням, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлгэх тухай албан бичгийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022.12.28-ны өдрийн 737 дугаар албан бичгээр ирүүлж, санхүүгийн тайлан, аудитад шаардлагатай баримт материалыг 2023.01.25-ны өдөр 68 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр тайлант жилийн батлагдсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны батлагдсан төсвийн 2,461,307.9 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 36,919.6 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 25,843.7 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор Эрүүл мэндийн яамнаас 2022.10.05-ны өдөр хуулийг хэрэгжүүлж ажиллахтай холбоотой чиглэлийг 2/4474 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн, тайлант онд цалин, шимтгэлийн зардлыг 41,382.7 мянга, тогтмол зардлыг 2,982.6 мянга, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 6,030.7 мянга, урсгал шилжүүлгийн зардлыг 12,473.6 мянган төгрөгөөр хэмнэснийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Байгууллагын шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 2,953,042.8 мянган төгрөгийн 52 гүйлгээ, зарлагын 1,091,537.9 мянган төгрөгийн 69 гүйлгээ, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулахтай холбоотой 222,906.9 мянган төгрөгийн 53 шийдвэрийг хуулийн хугацаанд бүрэн мэдээлсэн байна.

Харин байгууллагын даргын 2022 онд гаргасан 191,484.7 мянган төгрөгийн 10 тушаал, аж ахуйн нэгж, байгууллагатай байгуулсан 360,059.3 мянган төгрөгийн 24 гэрээг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст байршуулаагүй байгаа нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ: бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээллийг нөхөн байршуулах зөвлөмжийг менежментийн захидлаар өгөв.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тус байгууллагад завсрын аудитыг гүйцэтгээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Нарангэрэл гүйцэтгэж, 3,744.4 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт тогтоож, 4,089.8 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага өгч, менежментийн захидлаар 1 зөвлөмжийг байгууллагын удирдлагад хүргүүлсэн байна.

Хүснэгт 4. Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	2	3,744.4	2	3,744.4	100.0
Албан шаардлага	2	4,089.8	2	4,089.8	100.0
Зөвлөмж	1	-	1	-	100.0
Нийт дүн	5	7,834.2	5	7,834.2	100.0

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн ЭМГ-ын 2022.07.01-ны өдрийн 360 дугаар албан бичиг

Аудитаар тогтоосон төлбөрийн актыг орон нутагт төвлөрүүлэн барагдуулж, өгсөн албан шаардлага, зөвлөмжийг бүрэн биелүүлж ажиллажээ.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газарт 39,103.5 мянган төгрөгийн 6 нэр төрлийн хугацаа хэтэрсэн эмийг оны эцэст актлахаар саналыг байгууллагын жилийн эцсийн эд хөрөнгийн тооллогын комисс гаргасан байна.

Аудитын явцад эмийн нөөцийн үлдэгдэлд байгаа хугацаа хэтэрсэн болон хугацаа дуусах дөхөж байгаа эм, эмнэлгийн хэрэгслийн судалгааг гаргуулан авахад 226,819.4 мянган төгрөгийн 10 нэр төрлийн эм, эмнэлгийн хэрэгслийг дуусах хугацаа 2023 оны 3-8 сард дуусахаар байна.

Иймд Эрүүл мэндийн яамнаас орон нутагт нийлүүлж байгаа эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хугацааг анхаарч, орон нутгийн байгууллагуудаас санал авсны үндсэн дээр, эрсдэлийг урьдчилан тооцоолж нийлүүлж байх мөн эрх бүхий албан тушаалтны шийдвэрээр бусад эрүүл мэндийн нэгжүүдтэй хугацаа дуусах гэж байгаа эмийн солилцоо хийж, төсвийн хөрөнгийн үр ашгийг дээшлүүлэх талаар анхаарч ажиллах нь зүйтэй байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар санхүүгийн тайланд залруулга хийгээгүй болно.

Аудитаар нийт 133,802.1 мянган төгрөгийн 9 зөрчил¹ илэрснээс 785.0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, зөрчлийг арилгах 20,400.0 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага, 112,620.1 мянган төгрөгийн зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 6 зөвлөмж өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

1. Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газрын дарга 2022.11.07-ны өдөр А/98 дугаар тушаалаар эрүүл мэндийн ажилтны нийгмийн хамгааллыг дэмжих зорилгоор тухайн байгууллагад олон жил тогтвор суурьшилтай, үр бүтээлтэй ажиллаж байгаа албан хаагчдад урамшуулал олгох тушаалыг гаргахдаа өөртөө 1,000.0 мянган төгрөгийг олгох шийдвэр гаргасан байна.

Энэ нь Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх "Албан тушаалтан албан үүргээ гүйцэтгэхдээ өөрийн болон өөртэй нь хамаарал бүхий этгээдийн хувийн ашиг сонирхлыг хөндсөн захиргааны шийдвэр гаргах, удирдах, хяналт, шалгалт хийх, хариуцлага хүлээлгэх, гэрээ байгуулах, эдгээрийг хэлэлцэх, бэлтгэх, оролцох зэрэг үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно" гэснийг зөрчсөн тул олгосон урамшууллаас суутган тооцсон шимтгэл татварын суутгалыг хасаж, 747.8 мянган төгрөгийг төсвийн захирагчаар нөхөн төлүүлж, орон нутгийн орлогын дансанд төвлөрүүлэхээр төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

1. Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 30,152.7 мянган төгрөгийн шатахууныг орлогод авахдаа нэг бүрийн үнээр тусгаж, хэмжих нэгжийг үнээр бүртгээгүй, харилцах данснаас шилжүүлсэн дүнгээр бөөн дүнгээр нягтлан бодогч бүртгэсэн, шатахууны орлого, зарлагыг нярваар дамжуулан олгоогүй, шатахууны тайланг байгууллагын нярав бэлтгэж гаргаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4 дэх “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна” гэсэн заалтыг зөрчсөн тул зөрчлийг арилгах албан шаардлагыг хүргүүлэв.

2. Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газрын даргын 2022.11.07-ны өдрийн А/98 дугаар тушаалаар 11 албан хаагчдад 9,800.0 мянган төгрөгийн урамшууллыг цалингийн зардлаас олгосон, даргын 2022.12.12-ны өдрийн А/111 дүгээр тушаалаар эрүүл мэндийн ажилтны нийгмийн хамгааллыг дэмжих зорилгоор тухайн байгууллагад ажилласан жилээр нь тооцож, 21 албан хаагчид 11,600.0 мянган төгрөгийг олгосон байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3 дахь Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно: хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох” заалтыг зөрчсөн тул Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2022.11.25-ны өдрийн А/89 дүгээр тушаалаар баталсан “Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих бодлого, чиглэлийг хэрэгжүүлэх заавар”, “Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих горим сорил боловсруулах, шийдэл гаргах жишиг үзүүлэлт”-ийн 11.1.3 дахь заалтыг үндэслэн цаашид ажиллагсдын нийгмийн хамгааллын асуудлыг нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардалд батлуулан, хууль тогтоомж, журмын дагуу шийдвэрлэж, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлагыг хүргүүлэв.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Хариуцлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Баянхонгор аймгийн Засаг даргын 2022.05.06-ны өдрийн А/336 дугаар захирамжаар нэн хэрэгцээтэй мэргэжлээр сургах мэргэжлийг чиглэлийг баталж, зардалд 10,000.0 мянган төгрөгийг баталж, түүний дагуу Эрүүл мэндийн газрын дарга Н.Энхжаргал 2022.11.10-ны өдөр А/99 дүгээр тушаал гаргахдаа Баянхонгор аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт ажилладаг төрсөн дүү Н.Энхтуяагийн сургалтын төлбөрт 1,000.0 мянган төгрөгийг олгох шийдвэрийг гаргасан нь Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх “Албан тушаалтан албан үүргээ гүйцэтгэхдээ өөрийн болон өөртэй нь хамаарал бүхий этгээдийн хувийн ашиг сонирхлыг хөндсөн захиргааны шийдвэр гаргах, удирдах, хяналт, шалгалт хийх, хариуцлага хүлээлгэх, гэрээ байгуулах, эдгээрийг хэлэлцэх, бэлтгэх, оролцох зэрэг үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно” гэснийг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийг мөрдөж ажиллах

2. Нийцлийн аудиттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст байгууллагын даргын 2022 онд гаргасан 191,484.7 мянган төгрөгийн 10 тушаал, аж ахуйн нэгж, байгууллагатай байгуулсан 360,059.3 мянган төгрөгийн 24 гэрээг байршуулаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь “Бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, ер, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр” гэснийг мөрдөж, шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн мэдээлэх

3. Хариуцлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Баянхонгор аймгийн ИТХ-ын хуралдааны 2022.05.25-ны өдрийн 9/29 дүгээр тушаалаар 41,676.9 мянган төгрөгийн 69 нэр төрлийн 129 тоо ширхэг үндсэн хөрөнгийг акталж бүртгэлээс хасахдаа үндсэн хөрөнгө устгах актыг үйлдээгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.1 дэх “Төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмшилдээ байгаа илүүдэл үндсэн эд хөрөнгө, түүнчлэн ашиглах хугацаа нь дууссан буюу эсхүл осол гэмтэлд өртсөний улмаас зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон бөгөөд засаж, сэлбэж ашиглах нь эдийн засгийн хувьд үр ашиггүй нь тооцоогоор нотлогдсон эд хөрөнгийг худалдаж, шилжүүлж, акт тогтоон устгаж болно” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.1 дэх заалтыг хэрэгжүүлэн хөрөнгийг устгасан тухай актыг үйлдэж, баримтад хавсаргах, байгууллагын даргаас тавих хяналтыг сайжруулах

4. Илрүүлэлт: Тайлант онд байгууллагын нярвын дансаар 14,705.4 мянган төгрөгийг шилжүүлж, үйл ажиллагаанд зарцуулсан байхад нярав кассын тайлангаар 10,756.2 мянган төгрөгийн тайланг гаргаж, 3,949.2 мянган төгрөгийн тайланг гаргаагүй, кассын тайланг холбогдох журмын дагуу бэлтгэж гаргаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Сангийн сайдын 2012 оны 276 дугаар тогтоолоор баталсан “Төсвийн байгууллагын мөнгөн кассын ажиллагааны журам”-ыг мөрдөж, анхан шатны баримтыг үндэслэн тайланг бэлтгэж байх, цаашид бэлэн мөнгөний гүйлгээ гаргахгүй байх

5. Илрүүлэлт: Япон улсын Засгийн газраас "Ковид 19 халдварт цар тахлын хямралыг арилгахад яаралтай тусламж үзүүлэх хөтөлбөр"-ийн буцалтгүй тусламжийн хүрээнд нийлүүлсэн 5,994.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий аюулгүй ажиллагааны хайрцгийг сум, өрхийн эрүүл мэндийн байгууллагуудад олгохдоо байгууллагын даргын шийдвэргүйгээр олгосон байна.

Өгсөн зөвлөмж: Байгууллагын даргын шийдвэргүйгээр хөрөнгө хуваарилахгүй байх, анхан шатны эрүүл мэндийн төвүүдэд олгосон хөрөнгө, бараа материалын жагсаалтыг бараа материалын тайланд хавсаргах.

6. Илрүүлэлт: Баянхонгор аймгийн Засаг даргын захирамжаар 2022 онд 54,000.0 мянган төгрөгийг олгосныг үйл ажиллагаандаа зарцуулсан, Засаг даргын захирамжаар олгосон хөрөнгийн зарцуулалтыг холбогдох газарт тайлагнаж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Баянхонгор аймгийн Засаг даргын захирамжаар олгосон төсвийн хөрөнгийн үр ашиг, үр нөлөөг холбогдох байгууллагуудад танилцуулан үр дүнг хэлэлцүүлэх, нэн шаардлагатай эмч мэргэжилтнүүдийг сургаж бэлтгэхэд хөрөнгө хуваарилж байгаа нь цаашид орон нутагт нэн шаардлагатай арга хэмжээ тул арга хэмжээг үргэлжлүүлэх талаар саналыг холбогдох газруудад тавих, гэрээнд хариуцлагын асуудлыг тодорхой зааж өгөх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 5 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан албан хаагчдад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл (мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Баянхонгор аймгийн Засаг даргын 2022.05.06-ны өдрийн А/336 дугаар захирамжаар нэн хэрэгцээтэй мэргэжлээр сургах мэргэжлийг чиглэлийг баталж, зардалд 10,000.0 мянган төгрөгийг баталж, түүний дагуу Эрүүл мэндийн газрын дарга Н.Энхжаргал 2022.11.10-ны өдөр А/99 дүгээр тушаал гаргахдаа төрсөн дүү Н.Энхтуяагийн сургалтын төлбөрт 1,000.0 мянган төгрөгийг олгох шийдвэрийг гаргасан нь Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх заалтыг зөрчсөн байна.	1	1,000.0					1	1,000.0				
Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газрын дарга 2022.11.07-ны өдөр А/98 дугаар тушаалаар эрүүл мэндийн ажилтны нийгмийн хамгааллыг дэмжих зорилгоор тухайн байгууллагад олон жил тогтвор суурьшилтай, үр бүтээлтэй ажиллаж байгаа албан хаагчдад урамшуулал олгох тушаалыг гаргахдаа өөртөө 1,000.0 мянган төгрөгийг олгох шийдвэр гаргасан байна.	1	785.0	1	785.0								

Баянхонгор аймгийн ИТХ-ын хуралдааны 2022.05.25-ны өдрийн 9/29 дүгээр тушаалаар 41,676.9 мянган төгрөгийн 69 нэр төрлийн 129 тоо ширхэг үндсэн хөрөнгийг акталж бүртгэлээс хасахдаа үндсэн хөрөнгө устгах актыг үйлдээгүй байна.	1	47,676.9					1	47,676.9				
Тайлант онд байгууллагын нярвын дансаар 14,705.4 мянган төгрөгийг шилжүүлж, үйл ажиллагаанд зарцуулсан байхад нярав кассын тайлангаар 10,756.2 мянган төгрөгийн тайланг гаргаж, 3,949.2 мянган төгрөгийн тайланг гаргаагүй, кассын тайланг холбогдох журмын дагуу бэлтгэж гаргаагүй байна.	1	3,949.2					1	3,949.2				
Баянхонгор аймгийн Засаг даргын захирамжаар 2022 онд 54,000.0 мянган төгрөгийг олгосныг үйл ажиллагаандаа зарцуулсан, Засаг даргын захирамжаар олгосон хөрөнгийн зарцуулалтыг холбогдох газарт тайлагнаж ажиллаагүй байна.	1	54,000.0					1	54,000.0				
Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 30,152.7 мянган төгрөгийн шатахууныг орлогод авахдаа нэг бүрийн үнээр тусгаж, литрээр бүртгээгүй, бөөн дүнгээр бүртгэсэн, бараа материалын тайланг байгууллагын нярав бэлтгэж гаргаагүй байна.	1	-			1	0						
Япон улсын Засгийн газраас "Ковид 19 халдварт цар тахлын хямралыг арилгахад яаралтай тусламж үзүүлэх хөтөлбөр"-ийн буцалтгүй тусламжийн хүрээнд нийлүүлсэн 5,994.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий аюулгүй ажиллагааны хайрцгийг сум, өрхийн эрүүл мэндийн байгууллагуудад олгохдоо байгууллагын даргын шийдвэргүйгээр олгосон байна.	1	5,994.0					1	5,994.0				
Дүн	7	113,405.1	1	785.0	1	0	5	116,620.1	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал (мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст байгууллагын даргын 2022 онд гаргасан 191,484.7 мянган төгрөгийн 10 тушаал, аж ахуйн нэгж, байгууллагатай байгуулсан 360,059.3 мянган төгрөгийн 24 гэрээг байршуулаагүй байна.	1	0	-	-	-	-	1	0
Дүн	1	0	0	0	0	0	1	0
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Баянхонгор аймгийн Эрүүл мэндийн газрын даргын 2022.11.07-ны өдрийн А/98 дугаар тушаалаар 11 албан хаагчдад 9,800.0 мянган төгрөгийн урамшууллыг цалингийн зардлаас олгосон, даргын 2022.12.12-ны өдрийн А/111 дүгээр тушаалаар эрүүл мэндийн ажилтны нийгмийн хамгааллыг дэмжих зорилгоор тухайн байгууллагад ажилласан жилээр нь тооцож, 21 албан хаагчид 11,600.0 мянган төгрөгийг олгосон байна.	1	20,400.0	-	-	1	20,400.0	-	-
Дүн	1	20,400.0	-	-	1	20,400.0	-	-
Нийт дүн	2	0	0	0	1	20,400.0	1	0

---oOo---